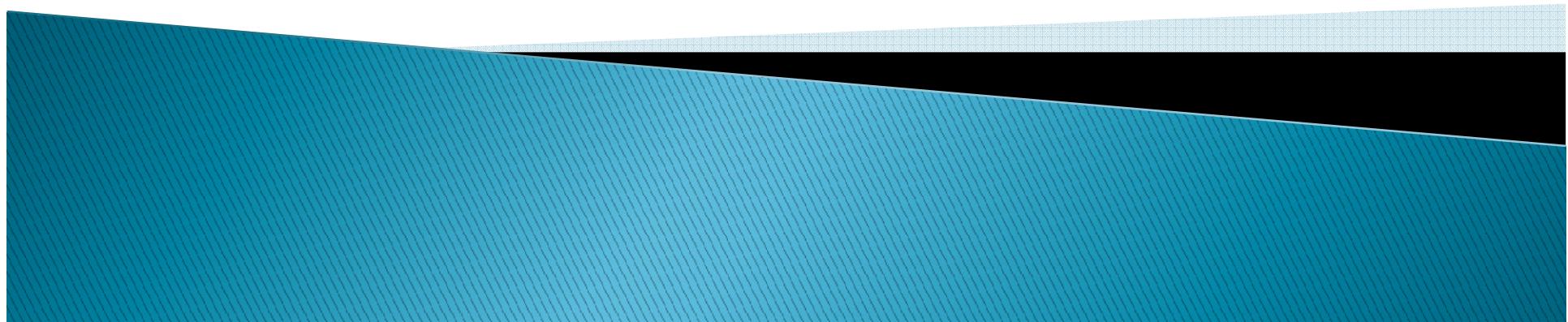

“Ræktunarflóð” á Hvanneyrarengjum

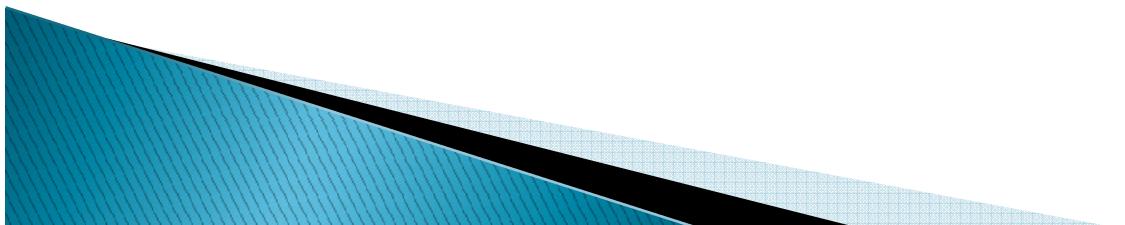
24.11.2014

Bjarni Guðmundsson

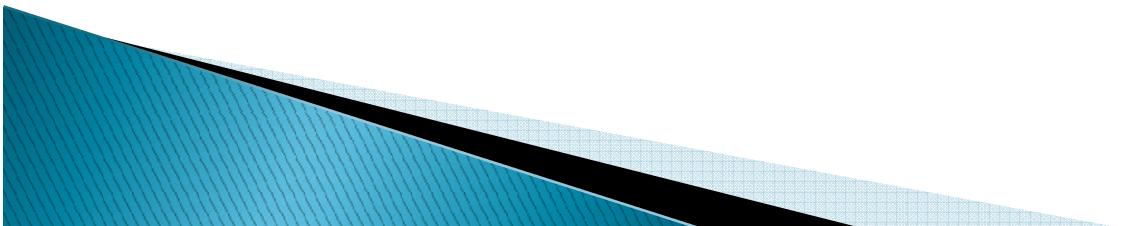

Inngangur

- ▶ Á Hvanneyrarengjum eru leifar mikilla flóð- og varnargarða frá tímum engjaræktunar.
- ▶ Bæði var vatni þá veitt á afmörkuð hólf og einnig “tekið upp” vatn úr Hvítá sem látið var standa í hólfunum.
- ▶ Með vatninu barst næring og það verndaði gróðurinn fyrir hörkum vetrar.
- ▶ Þann 24. nóvember 2014 var háflóð stór-streymis laust fyrir kl. 8 að morgni. Þann dag um kl. 14 voru eftirfarandi myndir teknar.

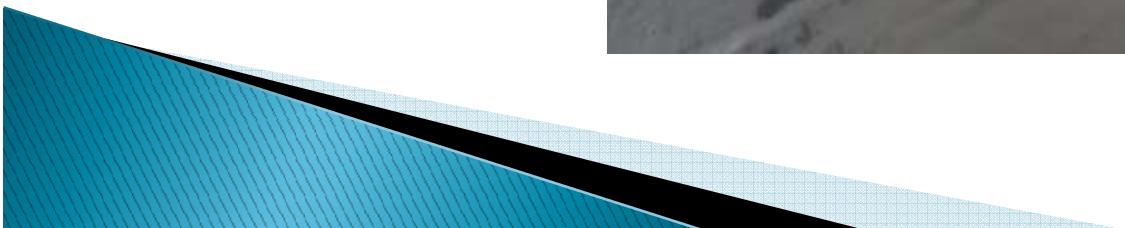
Við horfum yfir Hvanneyrarengjar og sjáum flóðvatn
standa uppi í tveimur vel afmörkuðum hólfum næst
Hvítánni. Flóðgarðarnir halda utan að vatninu

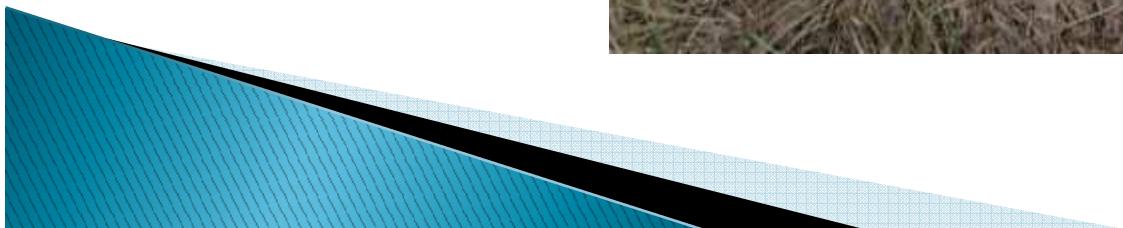
**Gruggugt (leirugt) flóðvatnið streymir út úr hólfunum,
fjær sér til flóðgarðs sem hverfur í flóðið**

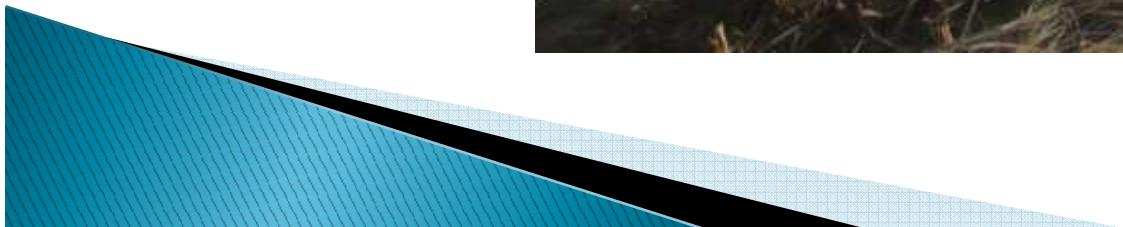
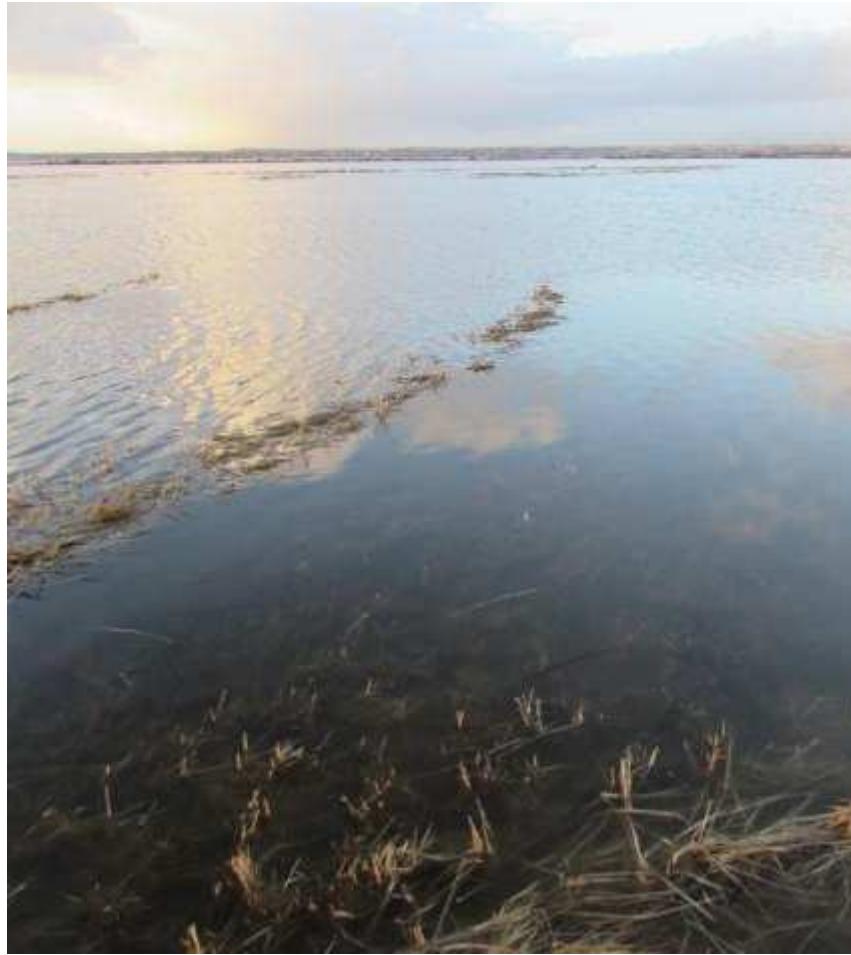
Næst á myndinni er leirinn sem Hvítá ber með sér. Rofefni sem hún hefur numið með sér á leiðinni frá jöklum til sjávar. Leirinn er gróðrinum áburðargjafi.

Það er farið að falla út og við sjáum leirugt
flóðvatnið bera við slegnar engjarnar

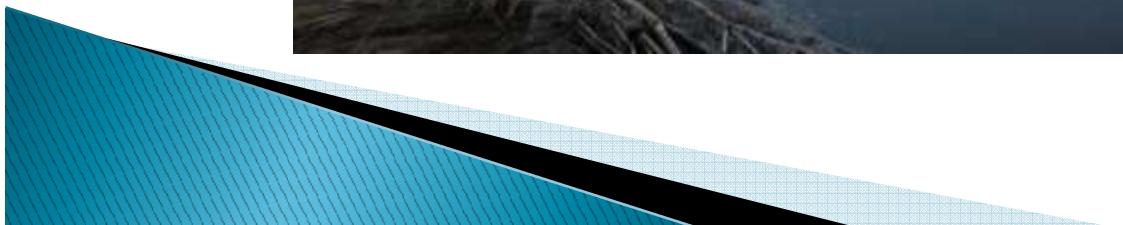
Og sama sjáum við hér. Flóðgarður fjær

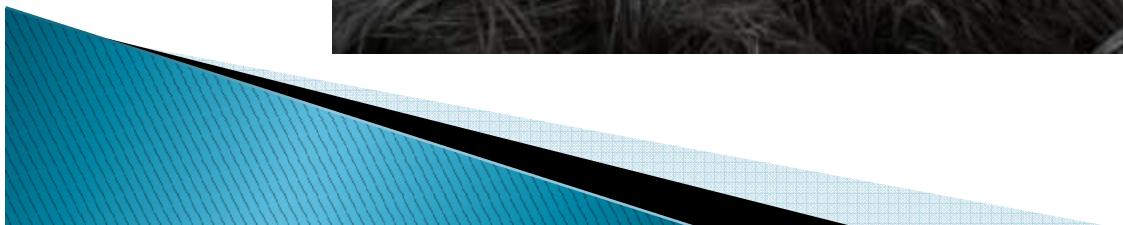
**Gamall flóðgarður; næst hefur verið rofið skarð í
hann svo flæðir á milli hólfanna. Sinan frá síðasta
sumri liggur sem flækja yfir öllu.**

Við horfum til Hafnarfjalla yfir hólfíð,
flóðgarður fjær og til hægri, slegin stráin
standa hér og hvar upp úr flóðvatninu.

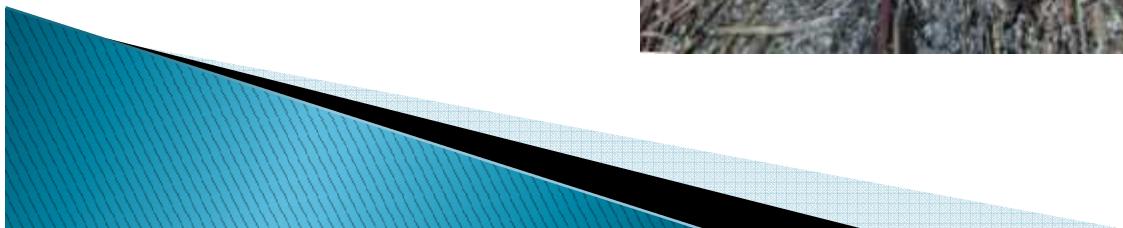
Bunkar af sinu vitna um gróðurinn mikla sem
þarna naut sín á liðnu sumri ...

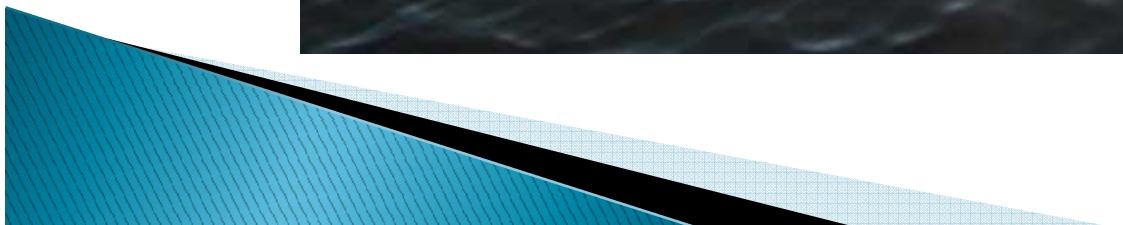
**Horft vestur yfir eitt hólfíð. Gamall áveitugarður til
hægri og annar fjær meðfram Hvítá ...**

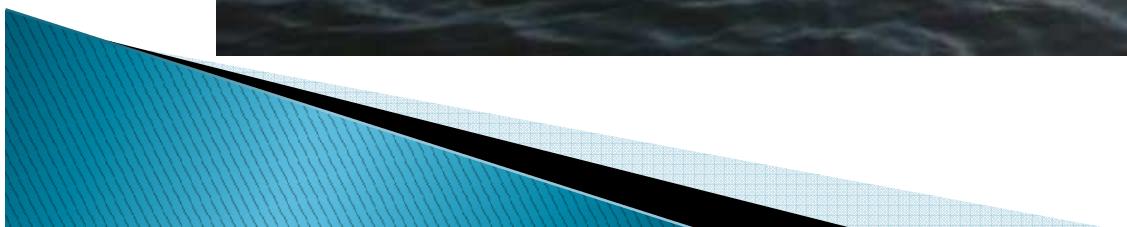
Og flóðvatnið dreifir fræi hvannarinnar

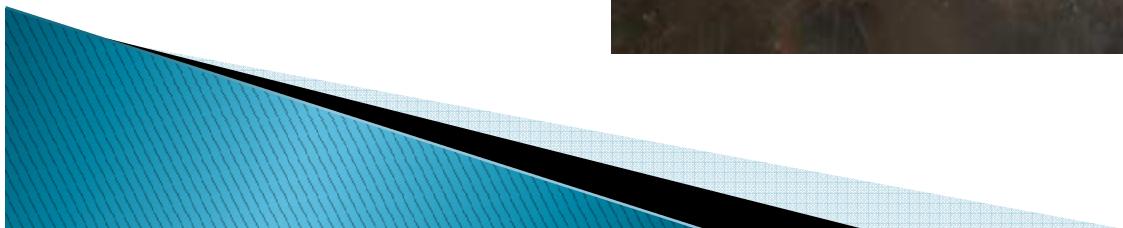
Haustsólin að kveðja. Hvanneyrarfit öll undir vatni – Skaparinn er að “bera á”

... Og hér er horft heim að Hvanneyri yfir flóðið. Þarna ætti að geta sprottið vel næsta sumar.

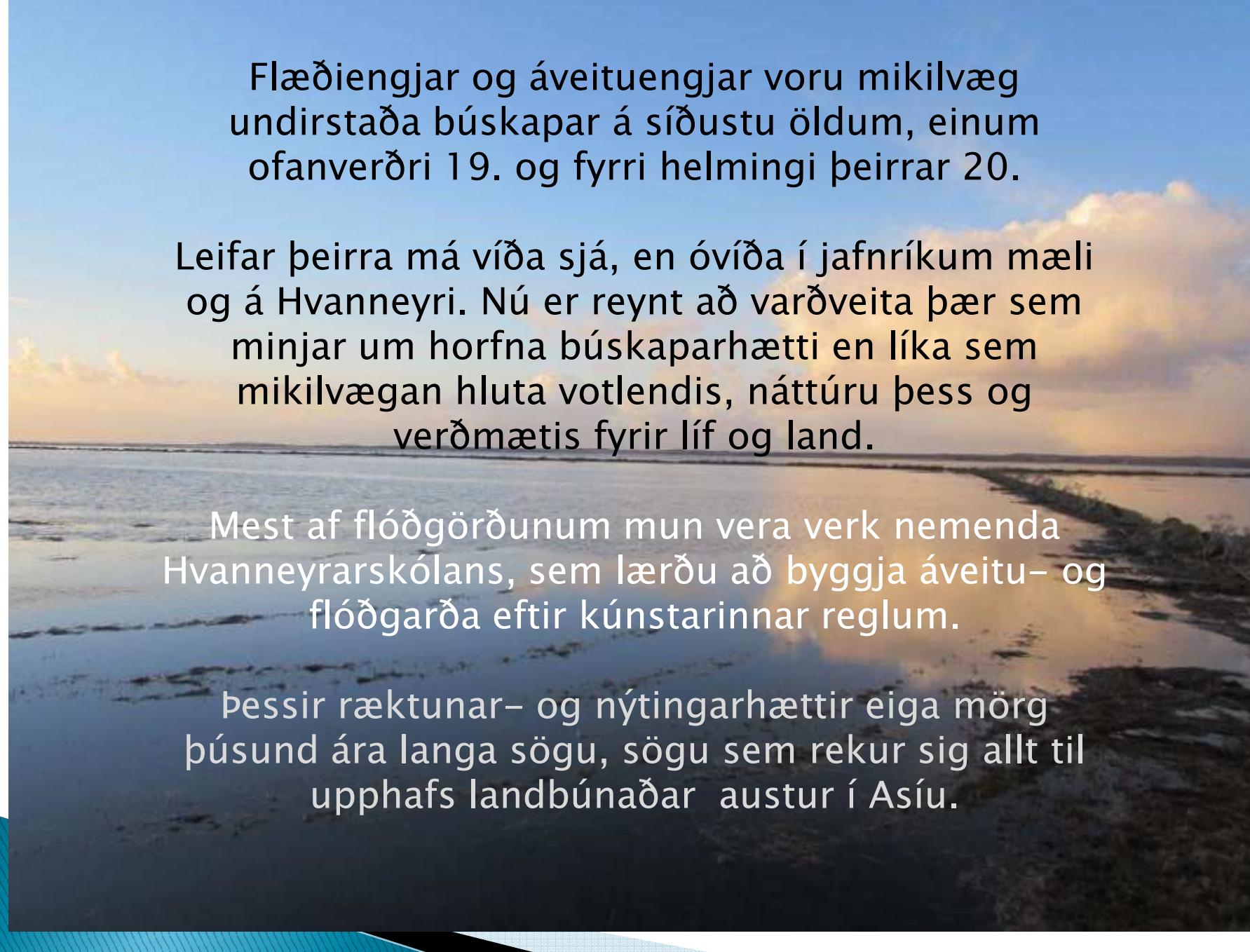

**Horft ofan í flóðið. Leirugt og næringarríkt
flóðvatnið leikur um starirnar og hin grösin sem
bíða vors**

**Horft til Hafnarfjalla, flóðgarðar fjær en nær sjáum
við rastir eftir sláttuvélina er sló barna á liðnu
sumri. Haustsólin er að kveðja í Grjóteyrardalnum
og hægt fellur leir flóðvatnsins til botns. Sem
áburður bíður hann þar næsta vors. Hringrás
náttúrunnar heldur áfram...**

Flæðiengjar og áveituengjar voru mikilvæg undirstaða búskapar á síðustu öldum, einum ofanverðri 19. og fyrri helmingi þeirrar 20.

Leifar þeirra má víða sjá, en óvíða í jafnríkum mæli og á Hvanneyri. Nú er reynt að varðveita þær sem minjar um horfna búskaparhætti en líka sem mikilvægan hluta votlendis, náttúru þess og verðmætis fyrir líf og land.

Mest af flóðgörðunum mun vera verk nemenda Hvanneyrarskólans, sem lærðu að byggja áveitu- og flóðgarða eftir kúnstarinnar reglum.

Þessir ræktunar- og nýtingarhættir eiga mörg þúsund ára langa sögu, sögu sem rekur sig allt til upphafs landbúnaðar austur í Asíu.